

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET SÄRKIROVA I PAJALA OCH ÖVERTORNEÅ KOMMUNER

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Särkirova
Kommun:	Pajala och Övertorneå
Lägesbeskrivning:	15 km NO om Korpilombolo, Blå kartan 27M
Area:	286 ha
Fastigheter och ägare:	Ohtanajärvi 12:32, Staten genom Naturvårdsfonden Övertorneå 1:42, Staten genom Naturvårdsfonden

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning
6. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
7. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
8. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älg torn

2005-03-07

511-7779-04
2789

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar eller andra anläggningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
6. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
2. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	286 ha
Naturtyper:	Vatten 6 ha Skogsmark 247 ha, varav produktiv skog 237 ha Myr 33 ha

Naturreservatet Särkirova ligger i Tornedalen ca 15 km nordost om Korpilombolo på gränsen mellan Pajala och Övertorneå kommuner. Större delen av reservatet (230 ha) ligger i Övertorneå kommun medan en mindre del (56 ha) ligger i Pajala kommun. Berget Särkirova sträcker sig 320 m över havet och berggrunden i området domineras av pelitisk paragnejs. Jordarten är uteslutande morän utom i reservatets norra del som består av kalt berg med osammanhängande jordtäckte. Bergssluttningen öster om sjön är blockrik och bitvis mycket brant. Särkirova ligger ovan högsta kustlinjen i naturgeografiska regionen 32D, norra norrlands och norra Finlands barrskogsområde. Ett låglänt och tämligen kontinentalt område med flack relief men med spridda bergkullar.

Hela reservatet är kraftigt präglad av brand, vilket har gett upphov till en stor naturlig biotopvariation. I området finns skog i en rad olika brandsuccessionsstadier, alltifrån flerskiktad tallskog, lövrik barrblandskog till ren granskog i refugierna. Spår av bränderna syns i form av allmänt förekommande brandljud i både gran och tall. I vissa bestånd, bl a på bergets sydsluttning, förekommer även spridda, mycket gamla och grova överståndare av tall. Aldern på dessa bedöms vara omkring 500 år och de bär spår efter flera bränder.

Skogen i reservatet är övervägande urskogsartad och död ved i form av lågor och torrakor förekommer allmänt i hela området. I grandominerade bestånd är tillgången på död ved ofta mycket stor, bl a med rikligt av lågor i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Naturskogsarter som t ex knottrig blåslav, rosenticka och rynkskinn förekommer spritt i stora delar av reservatet. Marktypen domineras av frisk ristyp med inslag av lågört i fuktigare partier.

Området är endast i ringa omfattning påverkat av skogsavverkningar, och då främst i form av plockhuggning i anslutning till den senaste branden.

Reservatet innefattar även sjön Särkijärvi som är en del av Kalix älvsystem och därmed i EU's nätverk av särskilt värdefulla naturområden, NATURA 2000 (SE 0820430).

2005-03-07

511-7779-04
2789

Ärendets beredning

Länsstyrelsen fick kännedom om områdets höga naturvärden i samband med att myndigheten genomförde en naturvärdesinventering i området. Inventeringen genomfördes efter ett tips från en privatperson. Området visade sig ha höga naturvärden och en ansökan om medel för att skydda området som naturreservat överlämnades till naturvårdsverket i slutet av år 2000. Ansökan godkändes och en värdering av området genomfördes. Efter förhandling köpte staten år 2003 in det område som berörs av reservatet från Sveaskog AB.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket samt Pajala och Övertorneå kommuner som samtliga tillstyrker bildningen.

Ärendet har även remitterats till Skogsvårdsstyrelsen, Sveriges Geologiska undersökning, Försvarsmakten samt Korju sameby. Av dessa har yttranden inkommit från SVS, SGU och Försvarsmakten som alla tillstyrker reservatsbildningen. Sveriges Geologiska undersökning har i sitt yttrande bifogat en skrivelse från Bergsstaten som påpekar att ett ökat antal reservat i Norrbotten kan leda till ett minskat intresse för prospektering i länet. Bergsstaten tillstyrker dock reservatsförslaget.

Ekonomistyrningsverket har enligt 27 § 3 verksförordningen givits tillfälle att yttra sig, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Området vid Särkirova utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer, bland annat flera rödlistade arter. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Naturreservatet Särkirova ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

2005-03-07

511-7779-04
2789

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Robert Sandberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även naturvårdsdirektör Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Robert Sandberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Pajala kommun, 984 85 Pajala
Övertorneå kommun, 957 85 Övertorneå
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Korju sameby C/o Lasse Lindeholm, Pirttiniemi, 980 60 Korpilombolo